

Bài 8. TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ – XÃ HỘI Ở CÁC NƯỚC CHÂU Á

I. MỤC TIÊU CỦA BÀI HỌC

Sau bài học, HS cần :

- Hiểu rõ tình hình phát triển các ngành kinh tế ở các nước và vùng lãnh thổ châu Á.
- Thấy rõ xu hướng phát triển hiện nay của các nước và vùng lãnh thổ của châu Á : ưu tiên phát triển công nghiệp, dịch vụ và nâng cao đời sống.

II. NHỮNG VẤN ĐỀ CẦN CHÚ Ý CỦA BÀI HỌC

1. Hầu hết các nước châu Á là những nước đang phát triển

Nền kinh tế chủ yếu vẫn dựa vào nông nghiệp. Lúa gạo là cây trồng chủ yếu của các nước khu vực khí hậu gió mùa. Nhờ phát triển nông nghiệp, giải quyết tốt vấn đề lương thực, một số nước đã nhanh chóng đi vào công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước (Trung Quốc, Ấn Độ, Ma-lai-xi-a, Thái Lan...).

2. Nguồn khoáng sản là cơ sở ban đầu cho phát triển công nghiệp

Một số nước nhờ có nhiều khoáng sản, đã phát triển công nghiệp khai khoáng và công nghiệp cơ khí như : Trung Quốc, Ấn Độ, In-đô-nê-xi-a, Ma-lai-xi-a... làm cho nền kinh tế của họ phát triển khá nhanh. Một số nước khác như : A-rập Xê-út, I-ran, I-rắc, Các Tiểu vương quốc A-rập thống nhất, Cô-oét, Bru-nây... dựa vào khai thác, chế biến và xuất khẩu dầu mỏ đã trở thành những nước có thu nhập cao trên thế giới, mặc dù nền kinh tế của họ phát triển chưa cao.

III. CÁC THIẾT BỊ DẠY HỌC CẨN THIẾT

- Bản đồ kinh tế châu Á.
- Một số bảng số liệu thống kê về lượng khai thác khoáng sản, về sản xuất lúa gạo ; một số tranh ảnh về thu hoạch hay sản xuất lúa gạo, khai thác dầu mỏ...

IV. GỢI Ý TIẾN TRÌNH THỰC HIỆN BÀI HỌC

1. Lời giới thiệu. GV có thể dựa vào lời dẫn của bài học trong SGK.
2. Gợi ý tiến trình bài học.

Mục 1. Nông nghiệp

Để HS hiểu rõ những vấn đề chủ yếu của nông nghiệp châu Á, GV cần hình dung những vấn đề nổi bật về nông nghiệp của các nước thuộc châu lục này. Các vấn đề đó là :

– Sự phát triển nông nghiệp của các nước châu Á không đều. Ở châu Á xuất hiện hai khu vực có cây trồng, vật nuôi khác nhau : khu vực khí hậu gió mùa và khu vực khí hậu lục địa.

Ở các nước thuộc khu vực khí hậu gió mùa, ngành nông nghiệp phát triển mạnh mẽ. Cây lúa gạo là cây trồng quan trọng nhất của khu vực này. Để làm nổi bật được những điểm trên, GV cần yêu cầu HS :

- + Nghiên cứu hình 8.1. Lược đồ phân bố cây trồng, vật nuôi ở châu Á.
- + Quan sát biểu đồ hình 8.2 xác định các nước sản xuất nhiều lúa gạo nhất thế giới.

Sau đó, tóm tắt những ý chính về nội dung mà SGK đã viết.

Mục 2 và mục 3. Công nghiệp và dịch vụ

GV cho HS đọc SGK và yêu cầu :

– Làm rõ nhận định : Công nghiệp khai khoáng phát triển ở nhiều nước khác nhau, tạo nguồn nguyên liệu, nhiên liệu cho sản xuất trong nước và nguồn hàng xuất khẩu.

– Nêu tên các nước có ngành dịch vụ phát triển và trả lời các câu hỏi trong SGK. GV chỉ cần bổ sung và khẳng định lại những ý chính.

V. GỢI Ý TRẢ LỜI MỘT SỐ CÂU HỎI KHÓ

1. Câu 2 ở mục 3

– Ở các nước có tỉ trọng giá trị dịch vụ cao trong cơ cấu GDP thì giá trị bình quân GDP/người cũng cao.

– Trái lại, ở các nước có tỉ trọng giá trị dịch vụ thấp trong cơ cấu GDP thì giá trị bình quân GDP/người cũng thấp.

2. Câu 1 ở phần câu hỏi và bài tập

Những thành tựu về nông nghiệp của các nước châu Á được biểu hiện :

- Sản lượng lúa gạo của toàn châu lục rất cao, chiếm tới 93% sản lượng lúa gạo toàn thế giới.
 - Hai nước có dân số đông nhất thế giới là Trung Quốc và Ấn Độ trước đây thường xuyên thiếu lương thực, thì nay đã đủ dùng và còn thừa để xuất khẩu.
 - Một số nước như Thái Lan, Việt Nam không những đủ lương thực mà hiện nay trở thành các nước xuất khẩu gạo đứng thứ nhất và thứ hai thế giới.